స్నేహ (వావి-వలస)

-పులవర్తి రామారావు, Iselin, NJ

స్నేహ...

మెట్లు దిగుతూ లివింగ్ రూమ్‌లోకి ప్రవేశిస్తూ 'Dad' అని పిలిచింది. కుడిచేతిలో టెన్నిస్ ర్యాకెట్, ఎడమ చేతిలో ముఖము మీద జారే బాబ్డ్ హైర్‌ను వెనుకకు జరిపింది. టెన్నిస్ కోర్టుకు సరిపోయే స్కర్ట్, హాఫ్ స్లీవ్ షర్ట్ తెల్లని డ్రెస్‌కు మ్యాచింగ్ తెల్లని రీబాక్ స్పోర్ట్సు షూస్, సాక్సు, చక్కని హుషారైన యువతి. దాదాపు 20 సం.ల వయస్సు, పసిమి ఛాయ. 5' 6". ఆకర్షణీయమైన విశాల నయనాలు, సొగసు, చొరవ. డిగ్రీ స్టూడెంట్.

విలాసంగా మెట్లు దిగి తండ్రి దగ్గరకు వెళ్ళి నిలిచింది. డా. కృష్ణరెడ్డి సోఫాలో కూర్చొని నిదానంగా టి.వి.లో బేస్‌బాల్ ఆట తిలకిస్తున్నారు. శనివారం శలవు దినం గదా. కాల్‌డ్యూటీ లేదు. ఆట చూస్తూ కాఫీ త్రాగుతున్నారు. సమయం 10గం. కావచ్చు.

'Dad, I am on my way to the court, sky is fine, and my boy friend, the next door neighbor Bill will go with me. We together will play two or three sets, relax and eat pizza or sandwiches out. I will join you and mom at lunch around 2 P.M. O.K?'

'O.K. Baby! mind the wheel and the road when you drive'

రెడ్డిగారు బదులు చెప్పి, టి.వి. ఆఫ్ చేసి దిగాలుగా ఆలోచనలో పడ్డారు. బయట కారు బయలు దేరిన శబ్దము.

మరి కొద్ది సేపటికి డోర్ బెల్ మోగింది. రెడ్డిగారు తలుపు తెరిచి చూస్తే ఎదురుగా మిత్రులు అనంతశర్మ, కంప్యూటర్ సైంటిస్టు. పదేండ్ల క్రితం కాకినాడ నుండి వచ్చి న్యూజెర్సీలో స్థిరపడ్డారు. రెడ్డిగారు అంతకు ముందే మరో పదేళ్ళముందు, తిరుపతి నుండి వచ్చి జనరల్ సర్జన్‌గా ప్రాక్టీస్ ప్రారంభించేరు. అప్పట్లో న్యూజెర్సీలో తెలుగువాళ్ళు తక్కువ. వారి పరిచయం క్రమేపి గాఢ స్నేహంగా వృద్ధి చెందింది. మనసులో దాపరికాలు, మొహమాటాలు లేవు. రెడ్డిగారు సాదరంగా ఆహ్వానించేరు. శర్మగారు లోనికి వచ్చి ఎదుటి సోఫాలో కూర్చుంటూ,

'రెడ్డిగారూ! ఏమిటిది? ఒంటరిగా ఏదో ఆలోచిస్తూ కూర్చున్నారు? స్నేహ ఇప్పుడే బయట ఎదురైంది. టెన్నిస్ రేకెట్ తో బిల్‌తో కారెక్కుతూ కనపడింది. బహుశా టెన్నిస్ కోర్టుకు ప్రయాణమైనట్లుంది.'

శ్రీమతి రెడ్డిగారు ఘుమ ఘుమ్మనే కాఫీ కప్పులతో బయటకు వచ్చి టేబిల్ మీద వుంచి శర్మగారిని పలకరించింది.

'అన్నయ్యగారూ, కాఫీ తీసుకోండి. అమ్మాయి స్నేహను చూసేరుగా. టెన్నిస్ అనీ, డాన్సు క్లబ్బులనీ, బాయ్ ఫ్రెండ్సని ఆమె గొడవే ఆమెది. కాలేజి క్లాసులలో మెరిట్ చూపుతున్నదని తగిన మంచి మ్యాచ్ కోసం కళ్ళలో వత్తులు పెట్టుకొని వెతుకుతున్నాము. మొన్న ఆమధ్య ఇండియా వెళ్ళినప్పుడు మాకు నచ్చిన డాక్టరు కుర్రవాని సంబంధం మేము చూచేము. మా కులస్థుడు, నిదానస్థుడు. తల్లితండ్రులున్నారు. అమెరికా వచ్చి జాబ్ చేస్తానన్నాడు. తల్లితండ్రులు వృద్ధులు. వారిని కూడా తనతో తెచ్చుకుంటానన్నాడు. అతడు అస్వతంత్రుడని, ఛాందసుడని స్నేహ నింద వేసి ఆ సంబంధం తిరస్కరించింది. మా అవస్థ, ఆందోళన చూస్తున్నారు కదా!'

కాఫీ తాగుతూ శర్మగారు సమాధానంగా అన్నారు.

'విన్నానమ్మా, విన్నాను. డోలు వచ్చి మద్దెలతో మొర పెట్టుకున్నట్లుంది మీరు చెప్పేది. పిల్లల వివాహ సమస్య వలస వచ్చిన తెలుగు వాళ్ళందరికీ వున్నదేగా. ఇండియాలో మనవన్నీ అరేంజ్‌డ్ మారేజెస్ కదా. తల్లి తండ్రులు సంప్రదాయము, పేరు ప్రతిష్ఠ, హోదా విచారించి వధూవరులను ఎన్నిక చేసేవారు. ఆ సంసారాలు ఎగుడు దిగుళ్ళు లేక కలకాలం నిలిచేవి. అక్కడి విలువలు అవి. ఇక్కడి విలువలు వేరే వేరు. కుటుంబ విలువలకు తావు తక్కువ. నదురు, స్నేహం వుంటే చాలనే ధోరణి ఇక్కడి పిల్లలకు.'

కృష్ణా రెడ్డిగారు కలుగ చేసుకుంటూ 'అదేనండి నేను చెప్పేది శర్మగారూ. తెల్లవాళ్ళంటే వారిదో ప్రపంచం. వాళ్ళ చర్యలు, క్లబ్బులు, డాన్సులు, వంట వార్పులు అలవాట్లు అన్నీ ప్రత్యేకం. వాళ్ళలో అన్నీ ప్రేమ పెళ్ళిళ్ళే. వాళ్ళ డేటింగ్సు, boy/girl friends, సింగిల్ కుటుంబాలు, డైవోర్సులు, ఆ వెనుక వచ్చే కోర్టు కేసులు, సెటిల్‌మెంట్సు మనకు పూర్తిగా కొత్త. ఆవేశంతో ఊబిలోనికి దూకితే ఆ తరువాత వారేమయ్యేది, మనమే మయ్యేది? చెప్పండి.'

రెడ్డిగారికి అడ్డు తగులుతూ శర్మగారు, 'ఇప్పుడు మాత్రం మనమేమి చేస్తున్నామండి. మన పిల్లల అలవాట్లు, విద్యాబుద్ధులు, వేష భాషలు అన్నీ ఇంచుమించు తెల్లవారివేగా. చర్మం రంగు మాత్రమే తేడా. మనము ఇక్కడకు వలస వచ్చి స్థిరపడిన తరువాత ఇవన్నీ సమస్యలుగా పరిగణిస్తే ఎల్లాగండి? ఎప్పుడో ఒకప్పుడు అమెరికన్ సొసైటీలో కలసిపోక తప్పదు. ఓటు హక్కు పొందేకనైనా. కాస్త ముందూ వెనుక తేడా, నాకైనా మీకైనా. నన్ను ముట్టుకోకని మడిగట్టుకుని వేరే కూర్చోడము అందరికీ సాధ్యము కాదు. అందరితో బాటు మనమూ ఉరుకులూ పరుగులూ పెట్టాల్సిందే.'

రెడ్డి: 'శర్మగారూ! మీరే ఆవిధముగా నిర్ణయిస్తే ఎల్లాగండి. మనవారిక్కడ గుళ్ళు, గోపురాలు, పూజలు, పునస్కారాలు ఎవరు మానేరండి? అమెరికాలో స్థిరపడినంత మాత్రాన మన పద్ధతులు మారాలని రాజ్యాంగంలో లేదే. వలస వచ్చిన వాళ్ళందరు వివిధ జాతుల వారే గదా. ఎవరి మతాలు అలవాట్లు వారివి. వర్కు ప్లేసులోను, సంఘంలోను, రాజకీయాలలోను కలవక తప్పదు. దేశ చట్టాల్ని గౌరవించాల్సిందే. అదే హద్దు. దానిని మించి ఎవరి ఆచార వ్యవహారాలు వారివే ప్రస్తుతానికి. ఆ పైన వచ్చే తరాలవారు ముందు ముందు ఏవిధంగా మసలుతారో మనం ఇప్పుడు ఊహించలేము, దాని అవసరమూ లేదు'.

శర్మ: 'బాగుంది. చరిత్రలో ఎన్ని దేశాలలో ఎన్నెన్ని వర్ణ సంకరాలు కాలేదు. కాని చరిత్ర వేరు, సమకాలీన నిత్య జీవితం వేరు. నిత్య జీవితంలో మన అలవాట్లు. సంప్రదాయాలు కొంతలో కొంతైనా పాటిస్తూనే వున్నాము. ఏమైనా కొంత ఘర్షణ, రాజీపడటము, మేళవింపు తప్పవు. ఈ తరం పిల్లలకు అటే మొగ్గు, అమెరికాలో మీ కులస్తులున్నారు మంచి హోదాలలో. వావి వరుసలు కుదిరితే మీరు సంబంధాలు కలుపుకుంటే మంచిదేమో పరిశీలించండి'.

ఇదంతా విని రెడ్డిగారిలో తొట్రుబాటు చోటు చేసుకుంది. ముఖము కింద గడ్డైంది. ఆలోచనలో పడి చివరకు అన్నారు. 'అదేనండి నా సమస్య. ఇక్కడ పుట్టి పెరిగిన పిల్లలతోనే బెడదంతా. వారికి ఏది తోచితే అదే నెగ్గాలి. సంప్రదాయాలు కాదని పిల్లలు వ్యక్తిత్వము మీదనే నిలబడితే తెలుగు వాళ్ళకు, తెల్లవాళ్ళ పిల్లలకు తేడా వుండనే వుండదు. వావి వరుసలైనా చూడక పోతే మన పెద్దరికం గంగలోనే. అందుకే మా

ఆవిడ ఇండియాలోని సంబంధాలనే చేసుకోవాలని పట్టుబడుతున్నది. అక్కడి పిల్లలు అణకువగా మంచిగా వుంటారనేదే ఆమె అభిప్రాయం' అని భార్య దిక్కులో చూచేరు.

గొంతు సవరించుకొని శ్రీమతి రెడ్డి 'అన్నయ్యగారూ, మీకు తెలియని కొత్త విషయమేమి లేదు. పూజ పునస్కారం, శుచి శుభ్రం, ఏదో కొంత సంగీత జ్ఞానం మన తెలుగువారి సంస్కృతిలోనివే గదా. మేము వరునిలో కోరేది అదే. సాఫీగా కలకాలం సాగాలి వారి సంసారం.'

చిక్కు సమస్య సమస్యగానే మిగిలేట్లుంది. దానిని ఒక కొలిక్కి తేవాలని శర్మగారు, 'రెడ్డిగారూ! అమెరికాలో రెండు దశాబ్దాలున్నా మీరు మీ తెలుగు తనాన్ని పోనిచ్చుకోలేదు. వధువులు వరులను, వరులు వధువులను దిగుమతి చేసుకొనుట ఎల్లప్పుడు వీలుకాదు. ఇంతకీ వివాహాలు మనకా, మన పిల్లకొరకా? ఇండియాలోనా, అమెరికాలోనా? కాపురం ఈ దేశములోనే - Little India లో చేసేటప్పుడు ఇక్కడి సంబంధాలనే చేసికొనుట లోకజ్ఞతేమో. ఛాందసం తగ్గాలి. అన్యోన్యత - compatibility సమస్య కాకూడదు. మీ కులములో కాకపోయినా మీకు తెలిసిన ఇతర హిందూ కుటుంబంలోని మంచి సంబంధం నిర్ణయించుకోండి మీకు, స్నేహకు నచ్చినది. ఇంతకీ స్నేహ మనస్సు తెలుసుకున్నారా లేదా? ఆమె ఈ తరం అమెరికన్ పిల్ల. ఆమె అభిరుచులు, శ్రేయస్సూ రెండూ మీరు గమనించాలి.'

రెడ్డిగారిలో ఉత్సాహం పెరిగింది. 'శర్మగారూ! కొత్త కొత్తపంథాలను చొరవగా వివరించేరు. పప్పు అన్నం తినే మీకు ఇంత ధైర్యం ఎవరిచ్చారండి? నీతి నిజాయితి ముఖ్యం, కులం ఆ తరువాతే అనటానికి.'

శర్మ: అంతా ఏడుకొండలవాని దయే. సహస్రకోటి సమస్యలకు అనంతకోటి ఉపాయాలు. త్వరలో ముహూర్తం పెట్టించండి. మీ సందడిలో మా పప్పు అన్నం మరవకండి. ఇక లేస్తాను. మా ఆవిడ నేను తిరిగి చేరితేగాని ముద్ద ముట్టదు......✪

షడ్రుచుల ఉగాది

'తీపి' కలలన్నీ నిజం చేసుకోవాలని
'కారపు' కోప తాపాల భావాతీతంగా
'వగరు'గా కనబడే వాస్తవాలతో
'పులుపు' జీవితం కుస్తీ పడితే...
'లవణం'లా శరీరం కరిగినా
'చేదు' అనుభవమే చివరకు మిగుల్తోంది
షడ్రుచుల సంగమమే జీవితమంటూ
ఉగాది ప్రతియేటా వస్తోంది
చేదు కలనైనా మార్చి
తీపి అనుభవంగా మిగిల్చే
ఉగాది యిదేనేమోనని
మనసు ప్రతిమారూ ఊహిస్తోంది
ఈ ఊహ నిజమయ్యే
'ఈశ్వర' నామ సంవత్సరం మీది కావాలని
నిండు గుండెతో కోరుకొంటూ...

--శాంతి కుమార్
New Jersey

పితృదేవోభవ

ఆంధ్ర గీర్వాణ భాషల రెంటి నవలీల నేర్చి
హలము కలముల రెండింటి నలవోకదాల్చి
గద్య పద్య రచనలతోపాటు సేద్యమును జేసి
సరస సాహితీ సీమల సాగుజేసిన హాలికుండు

తేనెలొలికెడి తెనుగు పద్యాలతోనె
మాకు లాలిపాటలు పాడిన జనకుడతడు
ఓనమాలతోనె ఓంకార రూపుని
నాదు మదిలోన నిల్పిన గురువరుండు

మృదుమధుర గాత్రమున మధువులొలికించి
కృష్ణ శతకముతోనె కవితలను రుచిచూపి
పాఠశాలల మాకు తెలుగు వెలుగుల జూపి
పటుతరముగ భాషానురక్తిని యిచ్చిన భావుకుండు

హరినామ స్మరణమే ముక్తిదాయకమని యెంచి
భక్తిమీరగ మది 'భావనారాయణు' తలచి
భాగవత కథలను 'భక్తాంజలి'గ విరచించి
బహు ప్రశంసల నొందిన విబుధవరుడు

శివకేశవుల కిసుమంతయైన భేదమ్ము చూపక
ఎదను శంభుని కొలిచి, శివనామమును తనుదాల్చి
అర్థించు విద్యార్థి బృందముల కుచిత విద్యలనొసగి
ఊరి తలమానికమై బరగిన ఉభయభాషా కోవిదుడు

సాధు హృదయముతోడ, సమవర్తనము తోడ
సరస సల్లాపాల, చతుర యుక్తులతోడ
గురువరేణ్యుడై, ఉభయభాషా ప్రవీణుడై
పండితుల పామరుల ప్రణతులందిన యొజ్జ

కర్ణపేయము కాగ గీతపారాయణము జేసి
జాను తెనుగు పదముల ననుదినము శ్రావ్యముగ
కావ్యగానము జేసి, అనురక్తి తెలుగు భారతిని గొలిచి
సదా నాదు మనమున నిల్చు గురువు నా తండ్రియతడు

పోతనార్యుని పలుకైన ఆర్తితో పిలుచు ఆవు పిలుపైన
సంస్కృతాంధ్ర కళాశాలయైన, యింటి ముందరి పశుశాలయైన
సాహితీ సభలైన, సాగు చేసెడి చేలైన
పద్యకావ్యములైన, పంటధాన్యమునైన

ఏకభావముతో చూచి తృప్తి చెందిన తపసి
బంధు మిత్ర ప్రియుడైన నా ఆత్మబంధువతడు
'ఉప్పల' వంశాబ్ధి సోముడై వాడవాడల నుతులనంది
కరుణ కన్న బిడ్డల గాచిన కోటయ్యచౌదరతడు.

--సుప్రభ
Morristown, NJ